מלחמה בכמה זירות – בין רוממות נפש לדכדוך ותסכול

written by תא"ל במיל' יוסי קופרווסר | 19.09.2024

מצב הרוח בישראל, ואתו התובנות לגבי מצב המלחמה, נתונים לשינויים תזזיתיים בהתאם להתפתחות האחרונה.

לעתים יש התפתחות מרוממת נפש שמעידה על היצירתיות, העוצמה והתעוזה של ישראל (מתקפת הביפרים, סיכול ניסיונות פיגוע בבכירים ישראלים על ידי איראן וחיזבאללה, חיסול בכירי חמאס וחיזבאללה, שחרור חטופים, סיכול המתקפות הגדולות של איראן וחיזבאללה, מבצע "מחנות קיץ" בשומרון וכו') – ולעתים מדכדכת ומתסכלת (מתקפת 7 באוקטובר, רצח ששת החטופים, המבוי הסתום במגעים לעסקה לשחרור החטופים, נפילת לוחמים במערכה, המשך הירי על הצפון, כולל רצח 12 הילדים במג'דל שמס ועוד).

המשמעות האסטרטגית של אירועים אלה ושל המגמות העמוקות יותר, שגם הן חלקן מעודדות וחלקן מתסכלות, ניתנת להם בהתאם לראיית העולם של המתבונן, גם אם קיימת הסכמה רחבה למדי בציבור ובמערכת הפוליטית על חלק גדול מהעובדות.

בתמונה הרחבה, הציר האיראני – וחמאס בראשו – כפה על ישראל לנהל שורה של מערכות-משנה במלחמה על עצם יכולתה להתקיים בביטחון לאורך זמן. ישראל מנסה ככל יכולתה להתמודד עם האתגר, שחומרת המורכבות שלו מועצמת נוכח חילוקי הדעות עם ידידותיה במערב ובשל המתחים הפנימיים. בעזה, נמשכת כתישת היכולות הצבאיות של חמאס, בתקווה שיהיה בכך כדי להביא את ארגון הטרור לקבל את ההצעה החדשה לעסקה לשחרור החטופים, שתביא להחזרת כולם בלי לסכן את ביטחון ישראל.

ספק אם יהיה בכך די, ונראה שכדי להשיג מטרה זו יהיה צורך לפתוח במאמץ לנשל את חמאס מהשליטה בחלוקת הסיוע ההומניטרי ובפועל מהשלטון ברצועה.

כמה דוברים במערכת הביטחון אימצו סוף סוף לאחרונה את הניסוח של מיטוט והכרעת חמאס – ולא רק פירוק יכולותיו הצבאיות – כמטרת המלחמה בעזה (המחלוקת בעניין זה עמדה להבנתי בבסיס המתח בין הממשלה למערכת הביטחון), אך בשטח אין לכך ביטוי וההתמקדות בצפון מפחיתה את הסיכוי ששינוי כזה אכן יתרחש בהקדם.

מול לבנון, מתקפת הביפרים הביכה והשפילה את חיזבאללה, פגעה ביכולותיו האופרטיביות והבהירה לו את המחיר הכרוך מבחינתו בהמשך הלחימה מול ישראל. כמו פטרוניתו איראן, התרה אחר תגובה מכאיבה על חיסול הניה, שתביך את ישראל אך לא תוביל למערכה כוללת, גם חיזבאללה ינסה למצוא דרכי תגובה שירתיעו את ישראל ויכאיבו לה תוך צמצום הסיכוי

להסלמה רחבה.

אולם כישלונותיהם החוזרים ונשנים של איראן וחזבאללה להשיג יעד זה באמצעות קידום פיגועים נגד בכירים ישראלים, עלולים להביא אותם לנסות להציל את כבודם הפגוע על ידי פעולה צבאית נרחבת, שתביא בתורה להסלמה ותצדיק פעולה ישראלית עצימה, שתזכה לגיבוי אמריקני.

הניסיון האיראני לגייס לשם ביצוע פיגועי הנקם אזרח ישראלי ניסיון שסוכל, כאמור משקף את המחויבות האיראנית לנקמה מרתיעה ועל ישראל לעמוד על המשמר נוכח האפשרות שהאיראנים מנהלים מספר מאמצים כאלה במקביל ומנסים אולי גם לפגוע ביעדים ישראלים ויהודים בחו"ל.

כל זאת מתרחש תוך המשך הטיפול באיומים הגוברים מיו"ש ומהחות'ים והיערכות, בתיאום עם ארה"ב, לאפשרות שאיראן תנסה לפרוץ לעבר נשק גרעיני, על בסיס הכמויות העצומות של אורניום מועשר ברמה גבוהה שצברה.

פורסם בישראל היום, בתאריך 19.09.2024.